

■ Ἐπὶ τῇ ἱερᾷ μνήμῃ τοῦ Μαρτυρίου αὐτῆς (20ῆ Ἰουλίου 1928)

Βίος τῆς Ρωσίδος Ἁγίας Νεομάρτυρος Λυδίας*

Η ΛΥΔΙΑ γεννήθηκε στὴν Ρωσία τὴν 20ῆ Μαρτίου 1901.

Ὁ πατέρας της ἦταν ἱερεὺς τῆς πόλεως Οὐφά (Ufa). Ἀπὸ μικρῆ διακρινόταν γιὰ τὴν εὐαισθησία, τὴν φιλοστοργία καὶ τὴν ἀποστροφή της πρὸς τὸ κακό, γι' αὐτὸ καὶ ὅλοι τὴν ἀγαποῦσαν.

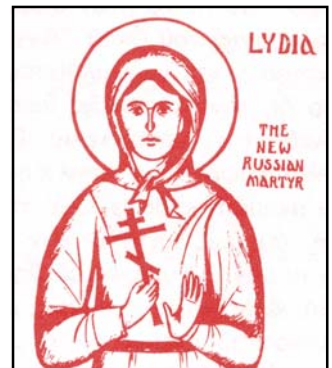
Μετὰ τὸ Γυμνάσιο, σὲ ἡλικία 19 ἐτῶν, ὑπανδρεύθη, ἀλλὰ γρήγορα ἔχασε τὸν σύζυγό της στὸν ἐμφύλιο πόλεμο.

Τὸ 1922 ὁ ἱερεὺς πατέρας της προσεχώρησε, παρὰ τὴν θέλησί του, στὸ σχίσμα τῆς «Ζώσης Ἐκκλησίας», τὸ ὁποῖο εἶχε διοργανωθῆ ἀπὸ τοὺς Μπολσεβίκους.

Ἡ χαριτωμένη νεαρὰ χήρα ἤθελε νὰ προσχωρήσῃ στὴν μαρτυρική Ἐκκλησία τῶν Κατακομβῶν. Προσέπεσε λοιπὸν στὰ πόδια τοῦ πατέρα της καὶ τὸν παρακάλεσε: «Δός μου τὴν εὐλογία σου, πατέρα μου, νὰ ἀναχωρήσω, γιὰ νὰ μὴ ἐμποδισθῆ ἡ σωτηρία μου».

Ὁ γέρον ἱερεὺς εἶχε συναίσθησι ὅτι ἀμάρτανε μὲ τὸ νὰ ἀνήκῃ στὴν «Ζῶσα Ἐκκλησία». Γι' αὐτό, κλαίγοντας τὴν εὐλόγησε νὰ ζῆσῃ ἀνεξάρτητα καὶ εἶπε προφητικά: «Κόρη μου, ὅταν θὰ κερδίσης τὸ στεφάνι σου, τότε νὰ εἰπῆς στὸν Κύριο, ὅτι δὲν εἶχα τὴν δύναμι νὰ ἀντισταθῶ, ὅμως σοῦ ἔδωσα τὴν εὐλογία μου, δὲν σὲ ἐμπόδισα».

Ἡ Λυδία κατῶρθωσε νὰ εὕρῃ ἐργασία ὡς ὑπάλληλος στὸ Δα-

σαρχεῖο. Ἔτσι, ἦλθε σὲ ἐπικοινωνία μὲ τὸν ἀπλὸ Ρωσικὸ λαό, τὸν ὁποῖο θερμὰ ἀγαποῦσε. Καὶ οἱ ἀπλοῖκοι ὅμως ἄνθρωποι ἐπίσης τὴν ἀγαποῦσαν καὶ ἐκτιμοῦσαν.

Οἱ ξυλοκόποι καὶ οἱ ὀδηγοί, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονταν κάτω ἀπὸ δύσκολες συνθῆκες, μὲ θαυμασμὸ διηγοῦντο, ὅτι στὸ Γραφεῖο ποὺ συναντοῦσαν τὴν Λυδία ἔνοιωθαν κάτι παρόμοιο μὲ αὐτὸ ποὺ εἶχαν αἰσθανθῆ πρὶν ἀπὸ τὴν Ἐπανάστασι τοῦ 1917, ὅταν πῆγαιναν νὰ προσκυνήσουν μία θαυματουργὴ Εἰκόνα τῆς Θεοτόκου πλησίον στὸ χωριό τους.

Στὸ Γραφεῖο δὲν ἀκούγονταν πλέον αἰσχροὶ λόγια, βρισιὲς καὶ φιλονεικίες.

Ὅλοι τὸ παρετήρησαν αὐτό, φυσικὰ δὲ καὶ οἱ Ἀρχεῖς τοῦ Κόμματος. Παρηκολούθησαν τὴν Λυδία, ἀλλὰ δὲν εὗρηκαν τίποτε τὸ ὑποπτο. Ἡ εὐλογημένη Λυδία δὲν ἐκκλησιαζόταν καθόλου στοὺς Ναοὺς ποὺ εἶχαν νομιμοποιήσει οἱ Μπολσεβίκοι, σπάνια δὲ καὶ μὲ πολλὴ ἐπιφύλαξι παρακολουθοῦσε τὶς Ἀκολουθίες στὴν Ἐκκλησία τῶν Κατακομβῶν.

Ἡ μυστικὴ Ἀστυνομία ἐγνώριζε, ὅτι ὑπῆρχε ἓνα δίκτυο τῆς Ἐκκλησίας τῶν Κατακομβῶν στὴν περιοχὴ αὐτὴ καί, μὲ σκοπὸ νὰ τὸ ἀνακαλύψουν, ἀνεκάλεσαν ἀπὸ τὴν ἐξορία τὸν Ἐπίσκοπο Ἀνδρέα Οὐχτόμσκυ, τὸν ὁποῖο ἐσέβετο πολὺ ὁ λαός.

Ὅμως, κατὰ μυστικὴ διαταγὴ τοῦ Ἐπισκόπου Ἀνδρέου, μόνο ἓνας Ναὸς στὴν Οὐφὰ τὸν δέχθηκε ἐπισήμως, ἐνῶ κρυφὰ ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Ἐπαρχίας ἦλθαν σὲ ἐπαφὴ μαζί του. Ἡ Ἀστυνομία κατάλαβε τὴν ἀποτυχία τῆς ἐνεργείας της, τὸν συνέλαβε καὶ ἐξώρισε πάλι.

Ὁ Ἐπίσκοπος Ἀνδρέας ἐμαρτύρησε τὴν 26η Δεκεμβρίου 1937.

Ἡ Λυδία εἶχε τὴν εὐκαιρία νὰ συνομιλήσῃ ἐπὶ μία ὥρα μὲ τὸν ἅγιο Ἱερομάρτυρα Ἀνδρέα. Ὅσα ἐλέχθησαν μεταξύ τους ἔμειναν μυστικά· ὅταν ὅμως ἓνας νέος καὶ φλογερὸς Ἱερεὺς κατέκρινε τὸν πατέρα τῆς Λυδίας ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκόπου Ἀνδρέου, αὐτὸς τοῦ ἀπάντησε: «Ὁ Πρωθιερεὺς αὐτὸς ἔχει ἓνα μεγάλο μεσίτη πρὸς τὸν Θεό: τὴν Ἁγία Λυδία», καὶ ἔπαυσε τὴν συζήτησι.

Τελικά, ἡ χαριτωμένη Λυδία συνελήφθη τὴν 9η Ἰουλίου 1928, ὅταν ἡ μυστικὴ Ἀστυνομία ἀνεκάλυψε, ὅτι αὐτὴ ἦταν ἡ αἰτία τῆς κυκλοφορίας δακτυλογραφημένων φυλλαδίων, τὰ ὁποῖα περιείχαν Βίους

Ἁγίων, προσευχές, ὁμιλίες καὶ διδασκαλίες παλαιῶν καὶ νέων Ἱεραρχῶν.

Εἶχαν παρατηρήσει ἓνα μειονέκτημα στὸ «Κ» τῆς γραφομηχανῆς καὶ ἔτσι ἀνεκάλυψαν τὴν Λυδία. Ἡ Ἀστυνομία ἐνόησε ὅτι κρατοῦσε στὰ χέρια τῆς ἓνα κλειδί, γιὰ τὴν ἀνακάλυψη ὀλοκλήρου τῆς Ἐκκλησίας τῶν Κατακομβῶν τῆς περιοχῆς.

Ἐπὶ δέκα (10) ἡμέρες συνεχῶς τὴν ἐπίεζαν νὰ ὁμολογήσῃ, ἀλλὰ ἀρνήθηκε ἐντελῶς νὰ ὁμιλήσῃ.

Τὴν 20ῆ Ἰουλίου 1928, ὁ ἀνακριτὴς ἔχασε τὴν ὑπομονή του καὶ τὴν ἔστειλε στὸ «Εἰδικὸ Τμήμα Ἀνακρίσεων», σὲ ἓνα ὑπόγειο κελλί.

Ἐξαντλημένη ἢ εὐλογημένη Λυδία, δὲν εἶχε τὴν δύναμι νὰ κατέβῃ τὶς σκάλες. Τότε ἐδόθη διαταγὴ στὸν φύλακα ποὺ εἶχε βάρδια στὸν διάδρομο, τὸν Κύριλλο Ἀτάεβ (23 ἐτῶν) καὶ ἐκεῖνος τὴν ἐβοήθησε νὰ κατέβῃ. «Ὁ Χριστὸς νὰ σὲ σώσῃ!», τὸν εὐχαρίστησε ἡ Λυδία.

Αὐτὰ τὰ λόγια καὶ τὰ γεμᾶτα θλίψι καὶ ἀμηχανία μάτια τῆς συγκίνησαν βαθειὰ τὸν Κύριλλο. Ἔτσι δὲν μποροῦσε νὰ ἀκούῃ μὲ ἀδιαφορία τὶς συνεχεῖς κραυγές καὶ τὰ κλάματα ποὺ ἔρχονταν ἀπὸ τὸ κελλί, ὅπου βασάνιζαν τὴν ὁμολογήτρια Λυδία περισσότερο ἀπὸ μιάμισυ ὥρα.

«Μὰ δὲν πονᾶς; Κραυγάζεις καὶ κλαῖς, αὐτὸ σημαίνει πὼς εἶναι ὀδυνηρό», τὴν ἐρώτησαν οἱ βασανιστὲς κουρασμένοι. «Ὁδυνηρό, Κύριε, πόσο ὀδυνηρό!», ἐβόγγησε ἡ Λυδία. «Τότε λοιπὸν γιατί νὰ μὴ ὁμολογήσῃς; Τὰ βασανιστήρια θὰ γίνουν ἀκόμη πιὸ ὀδυνηρά», εἶπαν οἱ βασανιστὲς μὲ ἀμηχανία. «Δὲν ἠμπορῶ νὰ ὁμολογήσω... Δὲν ἠμπορῶ... Δὲν θὰ τὸ ἐπιτρέψῃ...», ἀναστέναξε ἡ Λυδία. «Ποιὸς δὲν θὰ τὸ ἐπιτρέψῃ;». «Ὁ Θεὸς δὲν θὰ τὸ ἐπιτρέψῃ».

Στὸ τέλος οἱ βασανιστὲς ἀπεφάσισαν νὰ τὴν βιάσουν καὶ κάλεσαν τὸν νεαρὸ φύλακα Κύριλλο Ἀτάεβ γιὰ νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Ὄταν εἰσῆλθε ὁ Κύριλλος κατάλαβε ἀμέσως τὸν σκοπὸ τους καὶ κυριευμένος ἀπὸ ἱερὰ ἀγανάκτησι σκότωσε ἐπὶ τόπου τοὺς δύο βασανιστὲς. Ἐνῶ δὲ ἔπιασε ἓναν τρίτο ἀπὸ τὸ λαιμό, ὁ τέταρτος τὸν ἐπυροβόλησε.

Ὁ Κύριλλος ἔπεσε κάτω πλησίον τῆς Λυδίας, ἡ ὁποία ἦταν δεμένη μὲ σχοινιά καὶ κοιτάζοντας ἀπ' εὐθείας στὰ μάτια τῆς, εἶπε: «Ἁγία, πᾶρέ με μαζί σου!...».

Τότε συνέβη τὸ ἐξῆς καταπληκτικό: μία θεία ἀκτινοβολία ξεχύθη-

κε ἀπὸ τὴν Ἁγία Μάρτυρα Λυδία καὶ μὲ ἓνα οὐράνιο χαμόγελο ἀπάντησε: «Θὰ σὲ πάρω...».

Αὐτὰ τὰ λόγια γέμισαν φρίκη τοὺς δύο βασανιστὲς ποὺ εἶχαν ἀπομείνει ζωντανοὶ καὶ κυριεύθηκαν ἀπὸ ὑπερβολικὸ τρόμο. Μὲ τρελλές κραυγές, ἄδειασαν τὰ πιστόλια τους στοὺς δύο ἀβοήθητους Μάρτυρες.

Αὐτοὶ ποὺ ἤλθαν γιὰ νὰ βοηθήσουν τοὺς ἔβγαλαν ἔξω, ἐνῶ ἐκραύγαζαν ἀκόμη σὰν τρελλοί. Τελικὰ ἔφυγαν ὅλοι κυριευμένοι ἀπὸ ἀπροσδιόριστο φόβο.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς δύο βασανιστὲς τρελλάθηκε ἐντελῶς. Μετὰ ἀπὸ λίγο, ὁ ἄλλος ἀπέθανε ἀπὸ νευρικὸ κλονισμό. Πρὶν ἀπὸ τὸν θάνατό του διηγήθηκε ὅλα αὐτὰ στὸν φίλο του λοχία Ἀλέξιο Ἰκόνικωφ.

Ὁ Ἀλέξιος μετενόησε καὶ ἐξ αἰτίας τοῦ ζήλου του νὰ διασώση αὐτὴν τὴν θαυμαστὴ ἱστορία στὴν Ἐκκλησία τῶν Κατακομβῶν, συνελήφθη καὶ αὐτὸς καὶ ὑπέστη μαρτυρικὸ θάνατο.

Καὶ οἱ τρεῖς, ἡ Λυδία, ὁ Κύριλλος καὶ ὁ Ἀλέξιος, ἦσαν πάντοτε Ἅγιοι στὴν συνείδησι τῆς Ἐκκλησίας τῶν Κατακομβῶν.

(*) Περιοδ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἀριθ. 193-194/Ἰανουάριος - Φεβρουάριος 1985, σελ. 420-421· **Protopresbyter Michael Polsky**, *Noviye Mucheniki Rossijskiye*, Jordanville, 1957, part 2, pp. 249-253· **I.M. Andreyev**, *Russia's Catacomb Saints*, Platina, Ca., St. Herman of Alaska Brotherhood, 1982, chapter 20.